

DISPOZICIONO RJEŠAVANJE KONSTRUKCIJE STAMBENOG ZIDANOG OBJEKTA

1. ZIDANI ZIDOVNI – VERTIKALNI NOSIVI SISTEMI

1.1. OPŠTE

Zidani zidovi se sastoje od:

1) ZIDANOG ELEMENTA

- **puna opeka** – proizvod od pečene gline
dimenzije L=25cm ; B=12cm ; h=6,5cm
- **šuplja opeka** – proizvod od pečene gline sa vertikalnim šupljinama
dimenzije L=25cm ; B=12cm ; h=6,5cm

2) MALTERA – vezivno sredstvo

najčešće krečno – cementni malter

1.2. DEBLJINE ZIDOVA

Debljine zidova od opeke se formiraju kombinacijom dužine (25cm) i širine (12cm) opeke i iznose: 12cm ; 25cm ; 38cm ; 51cm ; 64cm ...

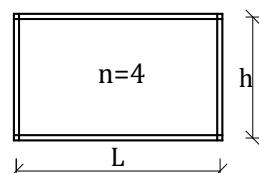
Smičući zidovi treba da ispune određene geometrijske zahtjeve - EN 1998-1:2004 (9.5.1 (5)P):

- a) efektivna debljina zidova t_{ef} ne smije biti manja od minimalne $t_{ef,min}$;
 $t_{ef,min}=240\text{mm} = 24\text{cm}$
 - b) odnos h_{ef}/t_{ef} efektivne visine zida (prema EN 1996-1-1:2004) prema njegovoj efektivnoj debljini, ne smije biti prelaziti maksimalnu vrijednost $(h_{ef}/t_{ef})_{max}$;
 $(h_{ef}/t_{ef})_{max} = 15$
- **Efektivna visina zida** - EN 1996-1-1:2004 (5.5.1.2 (10))

$$h_{ef}=\rho_n \cdot h$$

h – čista (svjetla) spratna visina zida

ρ_n – faktor redukcije, tada je $n=2, 3$ ili 4 zavisno od konturnih uslova tj. broja ukurćenih ivica zida

Određivanje faktora redukcije: (EN1996-1-1:2004 (5.5.1.2 (11)))

I Za zidove povezane pri vrhu i pri dnu sa međuspratnim konstrukcijama od armiranog betona ili sa krovnim konstrukcijama koje nose u oba pravca, ili sa međuspratnim konstrukcijama od armiranog betona koje nose u jednom pravcu i oslanjaju se na najmanje 2/3 debljine zida:

$\rho_2 = 0,75$

osim ukoliko je ekscentricitet opterećenja pri vrhu zida veći od 1/4 debljine zida, u tom slučaju je:

$\rho_2 = 1,0$

II Za zidove povezane pri vrhu i pri dnu sa drvenim međuspratnim konstrukcijama ili krovnim konstrukcijama koje nose u oba pravca, ili sa drvenim međuspratnim konstrukcijama koje nose u jednom pravcu i oslanjaju se na najmanje 2/3 debljine zida, ali ne manje od 85 mm:

$\rho_2 = 1,0$

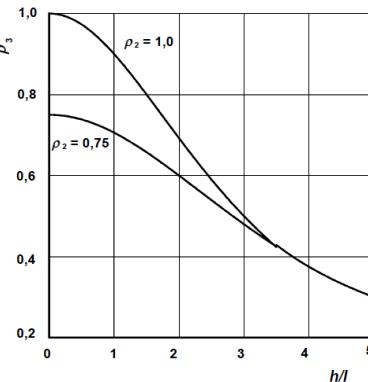
III Za zidove povezane pri vrhu i pri dnu ukrućene samo duž jedne vertikalne ivice (druga vertikalna ivica je slobodna):

kada je $h \leq 3,5l$: $\rho_3 = \frac{1}{1 + \left[\frac{\rho_2 \cdot h}{3 \cdot l} \right]^2} \cdot \rho_2$

kada je $h > 3,5l$: $\rho_3 = \frac{1,5 \cdot l}{h} \geq 0,30$

gdje je l – dužina zida

ili grafički:

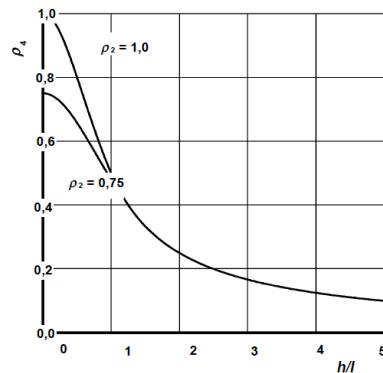
IV Za zidove povezane pri vrhu i pri dnu ukrućene sa dvije vertikalne ivice

kada je $h \leq 1,15l$: $\rho_4 = \frac{1}{1 + \left[\frac{\rho_2 \cdot h}{l} \right]^2} \cdot \rho_2$

kada je $h > 1,15l$: $\rho_4 = \frac{0,5 \cdot l}{h}$

gdje je l – dužina zida

ili grafički:

- **Efektivna debljina zida - EN 1996-1-1:2004 (6.1.5 (1))**

$t_{ef} = t = 25\text{cm}$ ili 38cm

$\rho_2 = 0,75$

zidovi	l	d	h	h/l	ρ₄	h _{ef}	h _{ef} / t _{ef}
Z1	10,46	0,38	3	0,2868	0,7168	2,1505	5,6592
Z2	2,28	0,38	3	1,3158	0,3800	1,1400	3,0000
Z3	1,78	0,25	3	1,6854	0,2967	0,8900	3,5600
Z4	2,52	0,25	3	1,1905	0,4200	1,2600	5,0400
Z5	1,58	0,25	3	1,8987	0,2633	0,7900	3,1600
Z6	4,83	0,25	3	0,6211	0,6163	1,8488	7,3952
Z7	4,59	0,38	3	0,6536	0,6047	1,8141	4,7739
Z8	7,21	0,38	3	0,4161	0,6834	2,0503	5,3956
Z9	1,6	0,38	3	1,8750	0,2667	0,8000	2,1053
Z10	4,4	0,38	3	0,6818	0,5945	1,7836	4,6937
Z11	2,78	0,38	3	1,0791	0,4532	1,3595	3,5776
Z12	2,8	0,25	3	1,0714	0,4557	1,3672	5,4687
Z13	1,85	0,38	3	1,6216	0,3083	0,9250	2,4342
Z14	1,18	0,38	3	2,5424	0,1967	0,5900	1,5526
Z15	5,8	0,38	3	0,5172	0,6519	1,9557	5,1465

- c) odnos dužine zida l i veće čiste visine otvora h pored zida, ne smije biti manja od minimalne $(l/h)_{\min}$;
 $(l/h)_{\min} = 0,30$

Napomena: Vrijednosti pripisane za $t_{ef,min}$, $(t_{ef}/h_{ef})_{\max}$ i $(l/h)_{\min}$ za upotrebu u nekoj zemlji, mogu se maći u Nacionalnom aneksu. Preporučene vrijednosti $t_{ef,min}$, $(t_{ef}/h_{ef})_{\max}$ i $(l/h)_{\min}$ su u tabeli:

Tip zidova	$t_{ef,min}$ (mm)	$(h_{ef}/t_{ef})_{\max}$	$(l/h)_{\min}$
Nearmirani, sa elementima od prirodnog kamenja	350	9	0,5
Nearmirani, sa bilo kojim drugim tipom elemenata	240	12	0,4
Nearmirani, sa bilo kojim drugim tipom elemenata, u područjima niske seizmičke aktivnosti	170	15	0,35
Zidovi sa serklažima	240	15	0,3
Armirani zidovi	240	15	bez ograničenja

Oznake koje se koriste u tabeli imaju sledeće značenje:
 t_{ef} debљina zida (videti EN 1996-1-1:2004)
 h_{ef} efektivna visina zida (videti EN 1996-1-1:2004)
 h veća čista visina otvora pored zida
 l dužina zida

Napomena: Smičući zidovi koji ne zadovoljavaju minimalne geometrijske zahtjeve, mogu se razmatrati kao sekundarni seizmički elementi.

1.3. OPŠTI PRINCIPI ASEIZMIČKOG PROJEKTOVANJA

Pri projektovanju zidanih konstrukcija treba težiti ravnomjernom rasporedu zidova u oba ortogonalna pravca.

EN 1998-1:2004, 9.7.2 (2) - Konfiguracija zgrade u osnovi treba da ispunjava sledeće uslove:

- a) Osnova je približno pravougaona
- b) Odnos između dužina kraće i duže strane u osnovi nije manje od minimalne λ_{\min} ; Preporučena vrijednost za λ_{\min} je 0,25
- c) Površina projekcije odstupanja od pravougaonog oblika u vidu ispada ili udubljenja nije veća od vrijednosti P_{\max} , izražene u procentima od ukupne površine sprata iznad posmatranog nivoa. Preporučena vrijednost za P_{\max} je 15%.

Treba težiti simetričnom rasporedu zidova u osnovi i kontinuitetu zidova po visini objekta. Pravilnim konstruktivnim konceptom konstrukcije izbjegavaju se efekti torzije.

EN 1998-1:2004, 9.7.2 (3) – Smičući zidovi zgrade treba da ispunju sledeće uslove:

- a) zgrada je ukrućena smičućim zidovima koji su postavljeni skoro simetrično u osnovi u dva ortogonalna pravca.
- b) .
- c) .
- d) .
- e) smičući zidovi moraju se kontinualno pružati od vrha do dna zgrade.

EN 1998-1:2004, 9.7.2 (1)

U zavisnosti od vrijednosti produkta $a_g \cdot S$ na lokaciji objekta i načina građenja, dozvoljeni broj spratova iznad tla n se ograničava, a smičući zidovi se moraju postaviti u dva ortogonalna pravca, sa minimalnom površinom A_{\min} u svakom pravcu. Minimalna površina zidova se izražava kao minimalni procenat $p_{A,\min}$ od ukupne površine sprata.

Tabela 9.3: Dozvoljeni broj spratova iznad tla i minimalne površine smičućih zidova za "jednostavne zidane zgade"

Ubrzanje na lokaciji $a_g \cdot S$		$\leq 0,07 k \cdot g$	$\leq 0,10 k \cdot g$	$\leq 0,15 k \cdot g$	$\leq 0,20 k \cdot g$
Način građenja	Broj spratova (n)**	Minimalna površina smičućih zidova za svaki pravac, kao procenat $p_{A,\min}$ od ukupne površine sprata			
Nearmirani zidovi	1	2,0%	2,0%	3,5%	n/a*
	2	2,0%	2,5%	5,0%	n/a*
	3	3,0%	5,0%	n/a*	n/a*
	4	5,0%	n/a*	n/a*	n/a*
Zidovi sa serklažima	2	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%
	3	2,0%	3,0%	4,0%	n/a*
	4	4,0%	5,0%	n/a*	n/a*
	5	6,0%	n/a*	n/a*	n/a*
	2	2,0%	2,0%	2,0%	3,5%
Arimirani zidovi	3	2,0%	2,0%	3,0%	5,0%
	4	3,0%	4,0%	5,0%	n/a*
	5	4,0%	5,0%	n/a*	n/a*

* n/a znači "nije dozvoljeno".

** Tavanski prostor iznad punih spratova nije uključen u dozvoljeni broj spratova.

• Određivanje k

Za zgrade kod kojih je namanje 70% razmatranih smičućih zidova duže od 2 m, koeficijent k je dat izrazom:

$$1) \quad k = 1 + \frac{(l_{av} - 2)}{4} \leq 2$$

l_{av} – prosječna dužina razmatranih smičućih zidova izražena u m

2) Za ostale slučajevе $k=1$

Y Pravac					
z1	L=	10,46	m	/*2	≥ 2
z2	L=	2,28	m	/*2	≥ 2
z3	L=	1,78	m	/*2	≤ 2
z4	L=	2,52	m	/*2	≥ 2
z5	L=	1,58	m	/*2	≤ 2
z6	L=	4,83	m	/*2	≥ 2
z7	L=	4,59	m	/*2	≥ 2
z8	L=	7,21	m	/*2	≥ 2

X Pravac					
z9	L=	1,6	m	/*6	≤ 2
z10	L=	4,4	m	/*2	≥ 2
z11	L=	2,78	m	/*2	≥ 2
z12	L=	2,8	m	/*2	≥ 2
z13	L=	1,85	m	/*2	≤ 2
z14	L=	1,18	m	/*2	≤ 2
z15	L=	5,8	m	/*1	≥ 2

Ukupno zidova n=16

Zidovi L≤2m n=4

Zidovi L≥2m n=12

$$\frac{12}{16} = 0,75 = 75\% > 70\%$$

$$k_y = 1 + \frac{(l_{av} - 2)}{4} = 1 + \frac{(4,41 - 2)}{4} = 1,6$$

$$l_{av} = \frac{(L_1 + \dots + L_{16})}{16} = \frac{70,5m}{16} = 4,41m$$

$$a_g = 0,4g$$

$$a_g S = 0,4g \quad (S=1 \text{ za tlo tipa A}) \quad \begin{cases} X \text{ pravac} \leq 0,20g \\ Y \text{ pravac} \leq 0,32g \end{cases}$$

Ukupno zidova n=17

Zidovi L≤2m n=10

Zidovi L≥2m n=7

$$\frac{7}{17} = 0,41 = 41\% < 70\%$$

$$k_x = 1$$

Iz tabele 9.3 slijedi da je $n=2$ i $\rho_{\min(x,y)}=3,5\%$

$S+P+1$ ($n=2$)

Ukupna Površina Sprata

$$A_{sprata}=18,58 \cdot 14,08 - 1,39 \cdot 2,6 = 258 \text{ m}^2 \quad (\text{bez terasa})$$

Površina zidova Y pravac

z1	A1=	10,46	·	0,38	=	3,97	/*2
z2	A2=	2,28	·	0,38	=	0,87	/*2
z3	A3=	1,78	·	0,25	=	0,45	/*2
z4	A4=	2,52	·	0,25	=	0,63	/*2
z5	A5=	1,58	·	0,25	=	0,4	/*2
z6	A6=	4,83	·	0,25	=	1,21	/*2
z7	A7=	4,59	·	0,38	=	1,74	/*2
z8	A8=	7,21	·	0,38	=	2,74	/*2

Površina zidova X pravac

z9	A9=	1,6	·	0,38	=	0,61	/*6
z10	A10=	4,4	·	0,38	=	1,67	/*2
z11	A11=	2,78	·	0,38	=	1,06	/*2
z12	A12=	2,8	·	0,25	=	0,70	/*2
z13	A13=	1,85	·	0,38	=	0,70	/*2
z14	A14=	1,18	·	0,38	=	0,45	/*2
z15	A15=	5,8	·	0,38	=	2,20	/*1

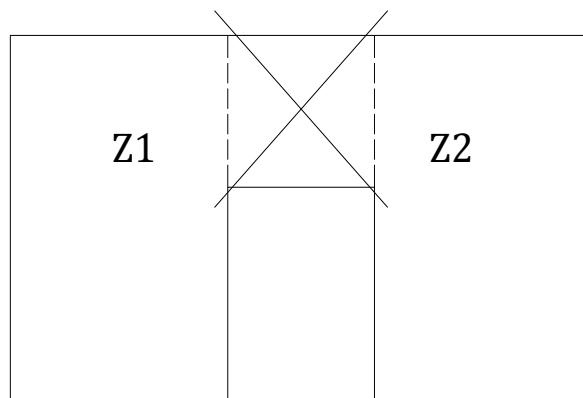
$$A_{ukupno}^y = 24,02 \text{ m}^2$$

$$\rho_{ay} = \frac{24,02}{258} = 9,3\% \geq 3,5\%$$

$$A_{ukupno}^x = 15,02 \text{ m}^2$$

$$\rho_{ax} = \frac{15,02}{258} = 5,8\% \geq 3,5\%$$

1.4. POZICIONIRANJE ZIDOVA – KONZOLNI MODEL KONSTR.

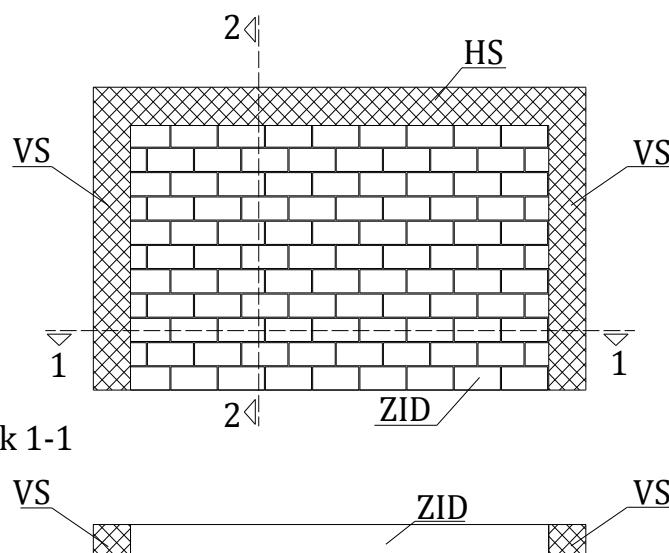
2. HORIZONTALNI SERKLAŽI I VERTIKALNI SERKLAŽI

Horizontalni serklaž

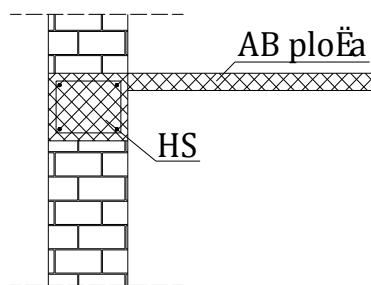
- Horizontalni AB elementi u zidanim zidovima
- $b=d_z$ (Širina = debljina zida)
- Visina je = min 20cm > d_p (debljina ploče)

Vertikalni serklaž

- Vertikalni AB element u zidanim zidovima
- Dimenzijske VS = debljina zidova

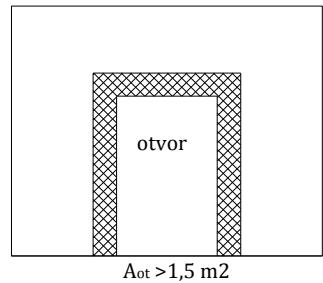
Presjek 2-2

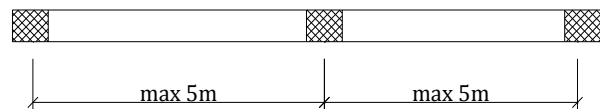
EN 1998-1:2004 / 9.5.3 – Dodatni zahtjevi

- (1)P Horizontalni i vertikalni serklaž moraju biti međusobno povezani i usidreni za elemente glavnog konstrukcijskog sistema
- (2)P
- (3) min d = 15 cm
- (4) Vertikalni serklaži za utezanje zidova se moraju postaviti:
 - na slobodnim krajevima svih konstrukcijskih elemenata uida
 - sa obje strane svakog otvora u zidu čija je površina veća od $1,5 \text{ m}^2$
 - Unutar zida, ako je potrebno, a da razmak između serklaža ne bude veći od 5 m
 - kod svakog ukrštanja zidova

- (6) Podužna armatura vertikalnih i horizontalnih serklaža ne smije biti manja od $\min A_a = 300 \text{ mm}^2 = 3 \text{ cm}^2$, niti od 1% površine poprečnog presjeka serklaža $\min A_c = 1\% A_s$
- (7) Uzangije $\min \phi = 5 \text{ mm}$; $\min e = 15 \text{ cm}$

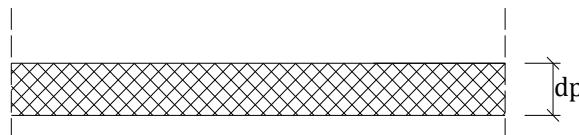
$A_{ot} > 1,5 \text{ m}^2$

MEĐUSPRATNA TAVANICA – AB PLOČA

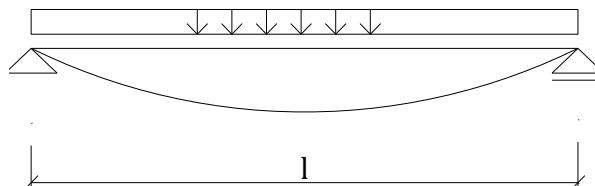
l_o – razmak između nultih tačaka momentnog dijagrama

$$\min d_p = \begin{cases} 5 \text{ cm krovne ploče} \\ 7 \text{ cm ploča sa pod. opt} \\ 10 \text{ cm ploče za pld. noz.} \\ 12 \text{ cm ploče za ter. noz.} \end{cases}$$

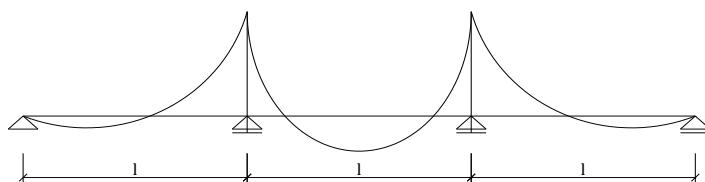
$$\min d_p = \frac{l_o}{35}$$

PROSTA GREDA

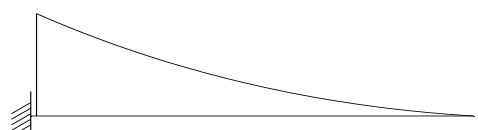
$$l_o = l$$

KONTINUALNA GREDA

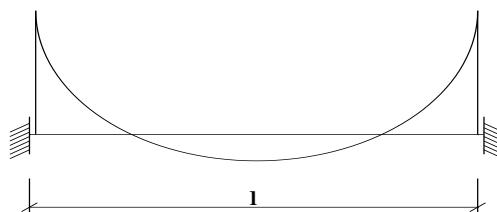
$$l_o = 0.80l$$

KONZOLA

$$l_o = 1,50l$$

OBOSTRANO UKLJEŠTENA GREDA

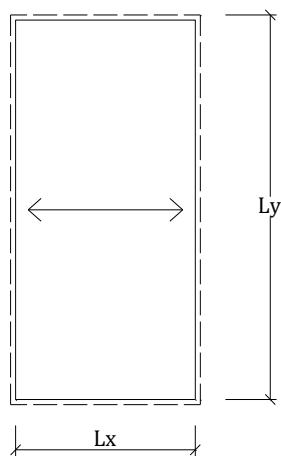

$$l = 0,50l_o$$

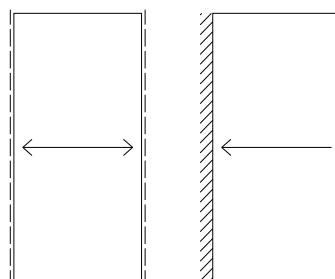
NAPOMENA: Usvojiti svuda istu debljinu ploče.

- VRSTE PLOČA U ZAVISNOSTI OD NAČINA PRENOŠA OPTEREĆENJA

1. Ploče koje prenose opterećenje u jednom pravcu

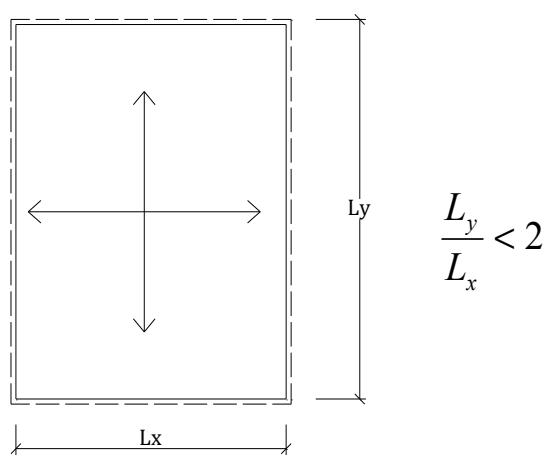

Napomena:

$$\frac{L_y}{L_x} > 2$$

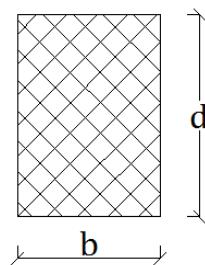
2. Ploče koje prenose opterećenje u dva pravca

$$\frac{L_y}{L_x} < 2$$

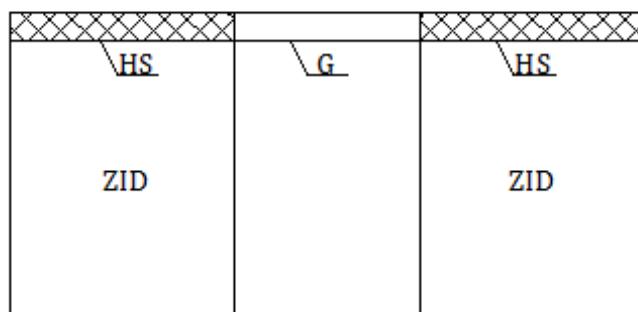
Pozicioniranje ploče

GREDE

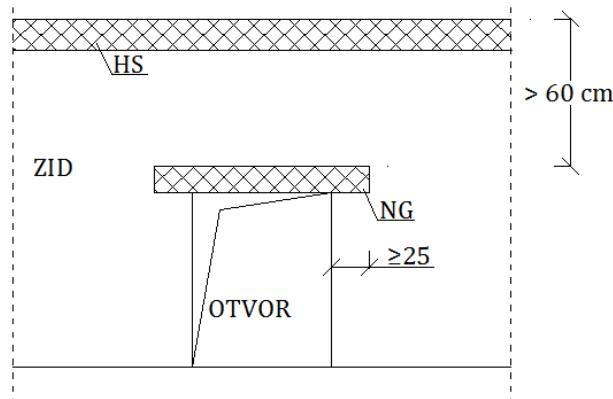
$$b/d = 2:1$$

$$d = \frac{l_o}{10} \div \frac{l_o}{12} \quad (l_o - isto kao i kod ploca)$$

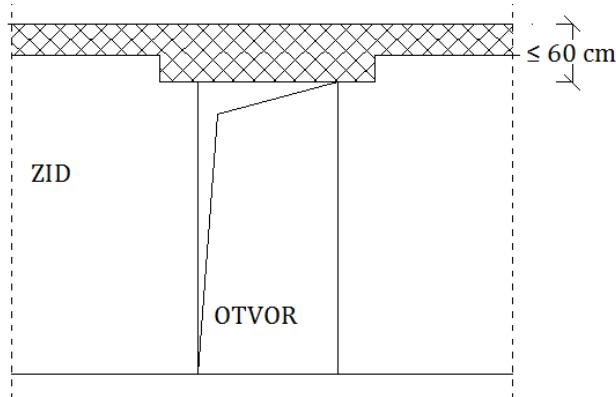

Pozicioniranje grede

- Natprozornici i nadvratnici

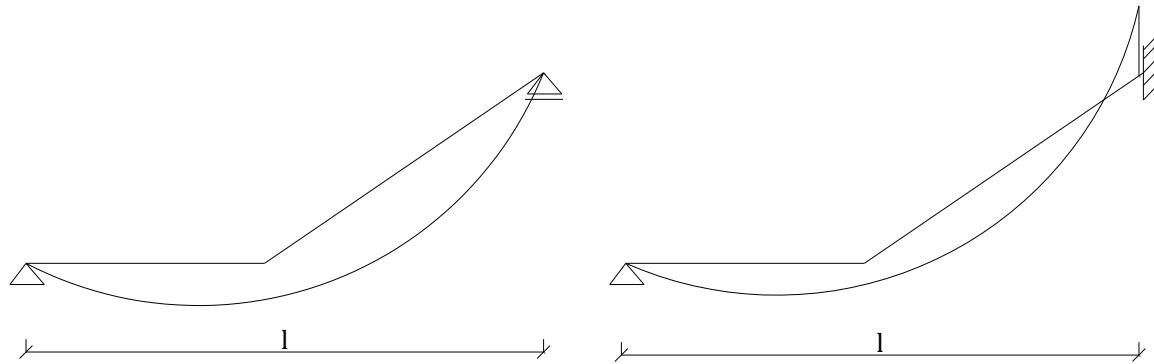
Natprozornik koji se radi nezavisno od ploče

Natprozornik koji se radi zajedno sa pločom

STEPENIŠTE

Nosivi dio stepeništa je koljenasta (kosa) ploča.

$$\min d_p = \frac{l}{35}$$

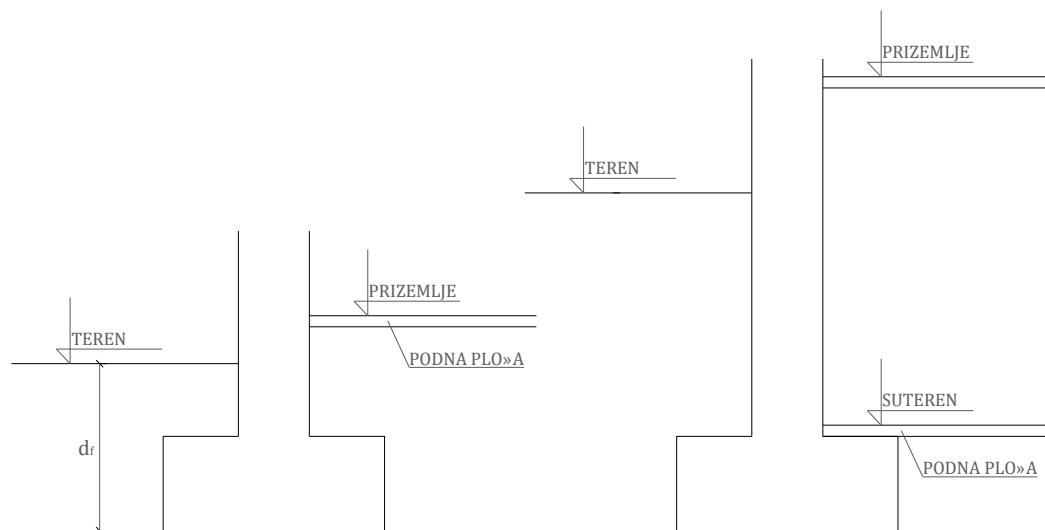
$$\min d_p = \frac{0,80 \cdot l}{35}$$

Napomena:

Zabranjeno oslanjati stepenište na bočne zidane zidove.

TEMELJI

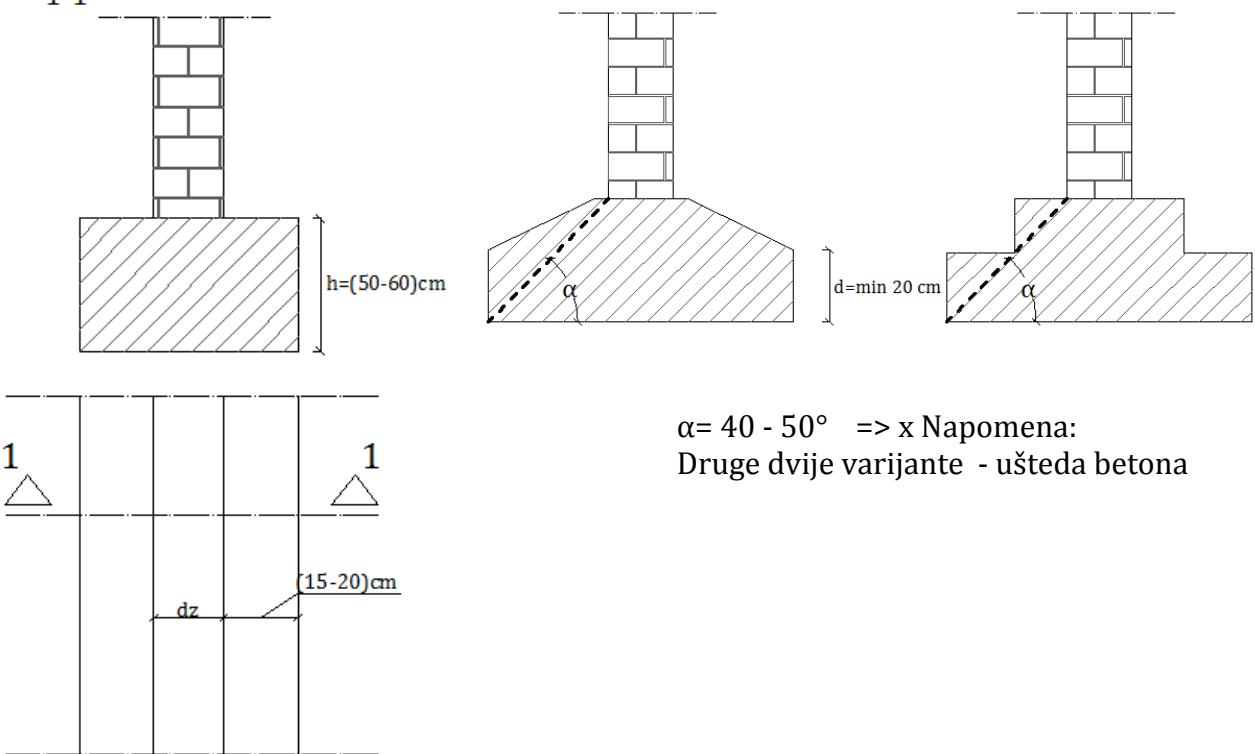
Ispod zidanih zidova postavljaju se trakasti temelji.

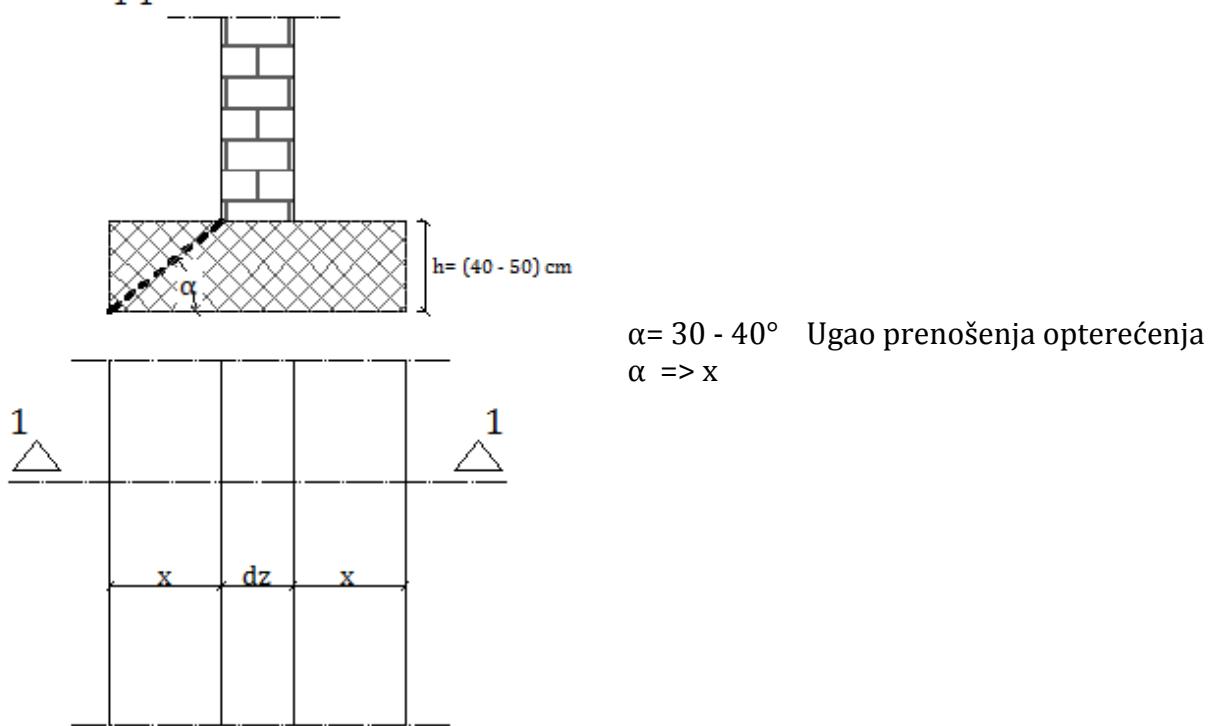
$$d_f = 0,80 - 1,0 \text{ m} \text{ (dubina fundiranja)}$$

NEARMIRANI TEMELJI

1-1

ARMIRANI TEMELJI

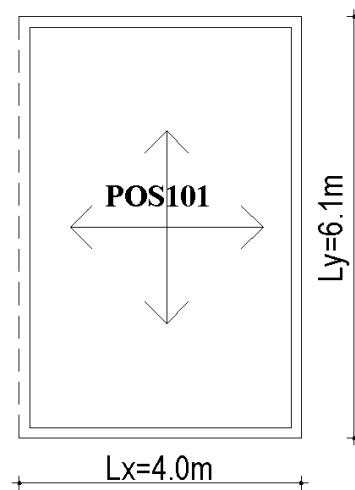
1-1

2. MEĐUSPRATNA TAVANICA (AB PLOČA)

POS 101

1. Statički sistem

Usvajanje debljine ploče: $\min d_p = \frac{l_o}{35} = \frac{0.8 \cdot 400}{35} = 9.1\text{cm} \Rightarrow$ Usvojeno $d_p = 12\text{cm}$

$\frac{L_y}{L_x} = \frac{6.1}{4.0} \cong 1.5 \geq 2 \Rightarrow$ krstasto armirana ploča – ploča koja nosi u dva pravca

2. Analiza opterećenja

POS 101 nalazi se na dijelu dnevne sobe.

2.1. Stalno opterećenje

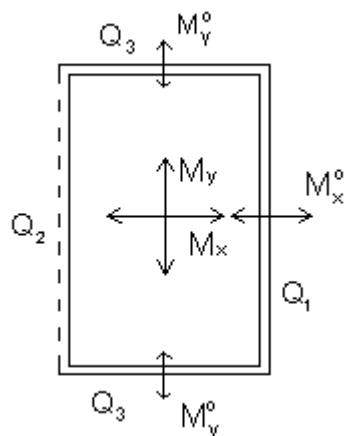
- parket 2.0 cm	$0.02 \cdot 6 = 0.12 \text{ kN/m}^2$
- cementna košuljica 3.5cm	$0.035 \cdot 21 = 0.74 \text{ kN/m}^2$
- izolacija	$= 0.20 \text{ kN/m}^2$
- sopstvena težina ploče	$0.12 \cdot 25 = 3.00 \text{ kN/m}^2$
- obrada plafona – malter 2.5cm	$0.025 \cdot 18 = 0.45 \text{ kN/m}^2$
$g = 4.51 \text{ kN/m}^2$	

2.2. Povremeno opterećenje

- korisno opterećenje $p = 2.0 \text{ kN/m}^2$

(EC1 – sobe (za kategoriju objekta A – stambeni objekti))

3. Statički uticaji – Reakcije

$$Q = k_i \cdot q \cdot l_x \cdot l_y = k_i \cdot Q \quad (\text{kNm/m}')$$

k_i - koeficijent iz tabele koji zavisi od odnosa strana ploče i konturnih uslova
(Prilog 5.5 str.528 PBAB'87 – Prilozi 2)

3.1. Statički uticaji od stalnog opterećenja:

$$G = g \cdot l_x \cdot l_y = 4.51 \cdot 4.0 \cdot 6.1 = 110 \text{ kN}$$

$$Q_1 = 0.344 \cdot 110 = 37.8 \text{ kN}$$

$$Q_2 = 0.234 \cdot 110 = 25.7 \text{ kN}$$

$$Q_3 = 0.211 \cdot 110 = 23.2 \text{ kN}$$

$$Q_1 = \frac{37.8 \text{ kN}}{6.1 \text{ m}} = 6.2 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

$$Q_2 = \frac{25.7 \text{ kN}}{6.1 \text{ m}} = 4.2 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

$$Q_3 = \frac{23.2 \text{ kN}}{4.0 \text{ m}} = 5.8 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

3.2. Statički uticaji od povremenog opterećenja:

$$P = p \cdot l_x \cdot l_y = 2.0 \cdot 4.0 \cdot 6.1 = 49 \text{ kN}$$

$$Q_1 = 0.344 \cdot 49 = 16.9 \text{ kN}$$

$$Q_2 = 0.234 \cdot 49 = 11.5 \text{ kN}$$

$$Q_3 = 0.211 \cdot 49 = 10.3 \text{ kN}$$

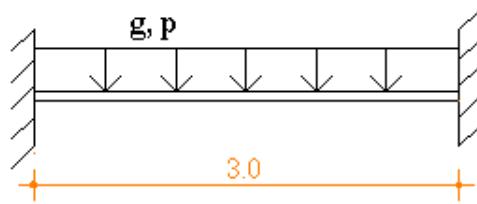
$$Q_1 = \frac{16.9 \text{ kN}}{6.1 \text{ m}} = 2.8 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

$$Q_2 = \frac{11.5 \text{ kN}}{6.1 \text{ m}} = 1.9 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

$$Q_3 = \frac{10.3 \text{ kN}}{4.0 \text{ m}} = 2.6 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

POS 109

1. Statički sistem

2. Analiza opterećenja

POS 109 nalazi se na dijelu komunikacionog jezgra.

2.1. Stalno opterećenje

- mermerne ploče 3.0cm	$0.03 \cdot 27 = 0.81 \text{ kN/m}^2$
- cementna košuljica 3.0cm	$0.030 \cdot 21 = 0.63 \text{ kN/m}^2$
- sopstvena težina ploče	$0.12 \cdot 25 = 3.00 \text{ kN/m}^2$
- obrada plafona - malter 2.5cm	$0.025 \cdot 18 = 0.45 \text{ kN/m}^2$
	$g = 4.89 \text{ kN/m}^2$

2.2. Povremeno opterećenje

$$\text{- korisno opterećenje} \quad \mathbf{p = 3.0 \text{ kN/m}^2}$$

(EC1 – komunikaciono jezgro (za kategoriju objekta A – stambeni objekti)

3. Statički uticaji - reakcije

3.1. Statički uticaji – reakcije od stalnog opterećenja:

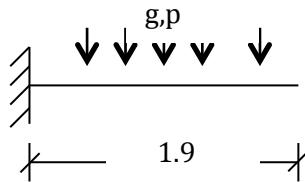
$$R_g = \frac{g \cdot l}{2} = \frac{4.89 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2} \cdot 3.0\text{m}}{2} = 7.3 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

3.2. Statički uticaji – reakcije od povremenog opterećenja:

$$R_p = \frac{p \cdot l}{2} = \frac{3.0 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2} \cdot 3.0\text{m}}{2} = 4.5 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

POS 110

1. Statički sistem

Usvajanje debljine ploče: $\min d_p = \frac{l_o}{35} = \frac{1.5 \cdot 1.9}{35} = 8.1 \text{ cm} \Rightarrow \text{Usvojeno } d_p = 12 \text{ cm}$

2. Analiza opterećenja

POS 110 nalazi se na dijelu terase.

2.1. Stalno opterećenje

- keramika 1.0cm	$0.01 \cdot 24 = 0.24 \text{ kN/m}^2$
- cementna košuljica 3.0cm	$0.030 \cdot 21 = 0.63 \text{ kN/m}^2$
- sopstvena težina ploče	$0.12 \cdot 25 = 3.00 \text{ kN/m}^2$
- obrada plafona – malter 2.5cm	$0.025 \cdot 18 = 0.45 \text{ kN/m}^2$
	$g = 4.32 \text{ kN/m}^2$

2.2. Povremeno opterećenje

- korisno opterećenje	$p = 2.5 \text{ kN/m}^2$
(EC1 – terase (za kategoriju objekta A – stambeni objekti))	

3. Statički uticaji - Reakcije

3.1. Statički uticaji – reakcije od stalnog opterećenja:

$$R_g = g \cdot l = 4.32 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2} \cdot 1.9 \text{ m}' = 8.2 \frac{\text{kN}}{\text{m}'}$$

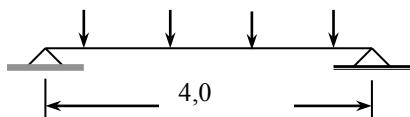
3.2. Statički uticaji – reakcije od povremenog opterećenja:

$$R_p = p \cdot l = 2.5 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2} \cdot 1.9 \text{ m}' = 4.8 \frac{\text{kN}}{\text{m}'}$$

2. MEĐUSPRATNA TAVANICA (POLUMONTAŽNA TAVANICA TIPA FERT)

POS 101

1. Statički sistem

Debljina međuspratne tavanice
 $d_p = (16+4) \text{ cm} = 20 \text{ cm}$
 Sloj za monolitizaciju $d=4 \text{ cm}$.

Tip međuspratne tavanice koja nosi u jednom pravcu. Pravac nošenja je pravac fert gredica.

2. Analiza opterećenja

2.1. Na dijelu dnevne sobe

2.1.1. Stalno opterećenje

- parket 2.0 cm	$0.02 \cdot 6 = 0.12 \text{ kN/m}^2$
- cementna košuljica 3.5cm	$0.035 \cdot 21 = 0.74 \text{ kN/m}^2$
- izolacija	$= 0.20 \text{ kN/m}^2$
- sopstvena težina ploče od fert gredica	$= 3.00 \text{ kN/m}^2$
- obrada plafona – malter 2.5cm	$0.025 \cdot 18 = 0.45 \text{ kN/m}^2$
	<hr/>
	$g = 4.51 \text{ kN/m}^2$

2.1.2 Korisno opterećenje

$$\text{- korisno opterećenje} \quad p = 2.0 \text{ kN/m}^2$$

2.2. Na dijelu lođe

2.2.1. Stalno opterećenje

- keramika 1.0cm	$0.01 \cdot 24 = 0.24 \text{ kN/m}^2$
- cementna košuljica 3.0cm	$0.030 \cdot 21 = 0.63 \text{ kN/m}^2$
- izolacija	$= 0.20 \text{ kN/m}^2$
- sopstvena težina ploče od fert gredica	$= 3.00 \text{ kN/m}^2$
- obrada plafona – malter 2.5cm	$0.025 \cdot 18 = 0.45 \text{ kN/m}^2$
	<hr/>
	$g = 4.52 \text{ kN/m}^2$

2.2.2. Korisno opterećenje

$$\text{- korisno opterećenje} \quad p = 2.5 \text{ kN/m}^2$$

3. Statički uticaji

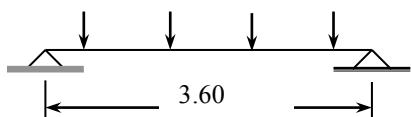
Mjerodavan slučaj opterećenja je drugi (na dijelu lođe) pa će se za ovaj slučaj opterećenja izvršiti dimenzionisanje ploče od fert gredica.

$$R_g = \frac{4.52 \cdot 4.0}{2} = 9.04 \frac{\text{kN}}{\text{m}'}$$

$$R_p = \frac{2.5 \cdot 4.0}{2} = 5.0 \frac{\text{kN}}{\text{m}'}$$

POS 102

1. Statički sistem

Debljina međuspratne tavanice
 $d_p = (16 + 4) \text{ cm} = 20 \text{ cm}$
 Sloj za monolitizaciju $d = 4 \text{ cm}$.

Tip međuspratne tavanice koja nosi u jednom pravcu. Pravac nošenja je pravac fert gredica.

2. Analiza opterećenja

2.1. Na dijelu dnevne sobe

2.1.1. Stalno opterećenje

- parket 2.0 cm	$0.02 \cdot 6 = 0.12 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2}$
- cementna košuljica 3.5cm	$0.035 \cdot 21 = 0.74 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2}$
- izolacija	$= 0.20 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2}$
- sopstvena težina ploče od fert gredica	$= 3.00 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2}$
- obrada plafona - malter 2.5cm	$0.025 \cdot 18 = 0.45 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2}$
	$g = 4.51 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2}$

2.1.2. Korisno opterećenje

$$\text{korisno opterećenje} \quad \mathbf{p = 2.0 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2}}$$

2.2. Na dijelu kupatila

2.2.1. Stalno opterećenje

- keramika 1.0cm	$0.01 \cdot 24 = 0.24 \text{ kN/m}^2$
- cementna košuljica 3.0cm	$0.030 \cdot 21 = 0.63 \text{ kN/m}^2$
- izolacija	$= 0.20 \text{ kN/m}^2$
- sopstvena težina ploče od fert gredica	$= 3.00 \text{ kN/m}^2$
- obrada plafona – malter 2.5cm	$0.025 \cdot 18 = 0.45 \text{ kN/m}^2$
	$\mathbf{g} = 4.52 \text{ kN/m}^2$

2.2.2. Korisno opterećenje

- korisno opterećenje	$\mathbf{p = 2.0 \text{ kN/m}^2}$
-----------------------	---

2.3. Na dijelu komunikacionog jezgra

2.3.1. Stalno opterećenje

- mermerne ploče 3.0cm	$0.03 \cdot 27 = 0.81 \text{ kN/m}^2$
- cementna košuljica 3.0cm	$0.030 \cdot 21 = 0.63 \text{ kN/m}^2$
- sopstvena težina ploče od fert gredica	$= 3.00 \text{ kN/m}^2$
- obrada plafona – malter 2.5cm	$0.025 \cdot 18 = 0.45 \text{ kN/m}^2$
	$\mathbf{g_1 = 4.89 \text{ kN/m}^2}$

2.3.2. Korisno opterećenje

- korisno opterećenje	$\mathbf{p = 3.0 \text{ kN/m}^2}$
-----------------------	---

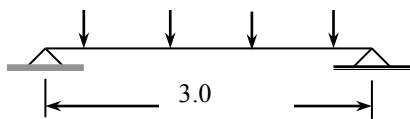
3. **Statički uticaji**

Mjerodavan slučaj opterećenja je treći (na dijelu komunikacionog jezgra) pa će se za ovaj slučaj opterećenja izvršiti dimenzionisanje ploče od fert gredica.

$$R_g = \frac{4.89 \cdot 3.6}{2} = 8.80 \frac{\text{kN}}{\text{m}'} \quad R_p = \frac{3.0 \cdot 3.6}{2} = 5.4 \frac{\text{kN}}{\text{m}'}$$

POS 103

1. Statički sistem

Debljina međuspratne tavanice
 $d_p = (16+4) \text{ cm} = 20 \text{ cm}$
 Sloj za monolitizaciju $d=4 \text{ cm}$.

Tip međuspratne tavanice koja nosi u jednom pravcu. Pravac nošenja je pravac fert gredica.

2. Analiza opterećenja

POS 103 nalazi se na dijelu komunikacionog jezgra.

2.1. Stalno opterećenje

- mermerne ploče 3.0cm	$0.03 \cdot 27 = 0.81 \text{ kN/m}^2$
- cementna košuljica 3.0cm	$0.030 \cdot 21 = 0.63 \text{ kN/m}^2$
- sopstvena težina ploče od fert gredica	$= 3.00 \text{ kN/m}^2$
- obrada plafona – malter 2.5cm	<u>$0.025 \cdot 18 = 0.45 \text{ kN/m}^2$</u>
	$g_1 = 4.89 \text{ kN/m}^2$

2.2. Korisno opterećenje

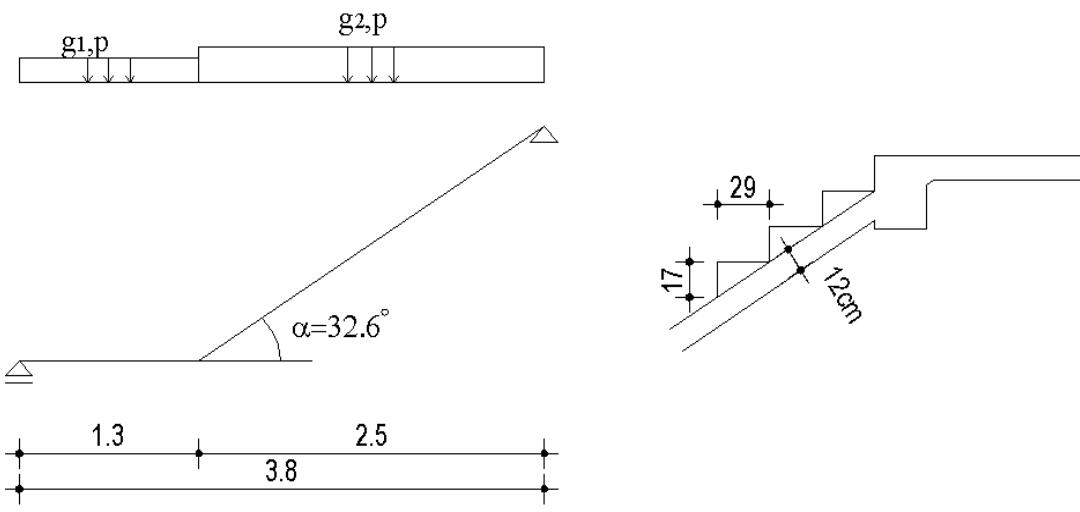
$$\text{- korisno opterećenje} \quad p = 3.0 \text{ kN/m}^2$$

3. Statički uticaji

$$R_g = \frac{4.89 \cdot 3.0}{2} = 7.3 \frac{\text{kN}}{\text{m}'} \quad R_p = \frac{3.0 \cdot 3.0}{2} = 4.5 \frac{\text{kN}}{\text{m}'}$$

POS ST

1. Statički sistem

$$\text{Usvajanje debljine ploče: } \min d_p = \frac{l_o}{35} = \frac{3.8 \cdot 100}{35} = 10.86 \text{ cm} \Rightarrow \text{Usvojeno } d_p = 12 \text{ cm}$$

2. Analiza opterećenja

2.1. Stalno opterećenje g_1

- mermerne ploče 3.0cm	$0.03 \cdot 27 = 0.81 \text{ kN/m}^2$
- cementna košuljica 3.0cm	$0.030 \cdot 21 = 0.63 \text{ kN/m}^2$
- sopstvena težina ploče	$0.12 \cdot 25 = 3.00 \text{ kN/m}^2$
- obrada plafona - malter 2.5cm	$0.025 \cdot 18 = 0.45 \text{ kN/m}^2$
	$g_1 = 4.89 \text{ kN/m}^2$

2.2. Stalno opterećenje g_2

- mermerne ploče	$0.03 \cdot 27 + \frac{0.03 \cdot 0.17 \cdot 27}{0.29} = 1.28 \text{ kN/m}^2$
- cementna košuljica 3.0cm	$0.03 \cdot 21 + \frac{0.03 \cdot 0.17 \cdot 21}{0.29} = 1.00 \text{ kN/m}^2$
- stepenice	$\frac{0.29 \cdot 0.17}{2} \cdot 25 \cdot \frac{1}{0.29} = \frac{1}{2} \cdot 0.17 \cdot 25 = 2.125 \text{ kN/m}^2$
- sopstvena težina ploče	$\frac{0.12 \cdot 25}{\cos \alpha} = \frac{0.12 \cdot 25}{0.842} = 3.56 \text{ kN/m}^2$
- obrada plafona - malter 2.5cm	$\frac{0.025 \cdot 18}{\cos \alpha} = \frac{0.025 \cdot 18}{0.842} = 0.53 \text{ kN/m}^2$
	$g_2 = 8.50 \text{ kN/m}^2$

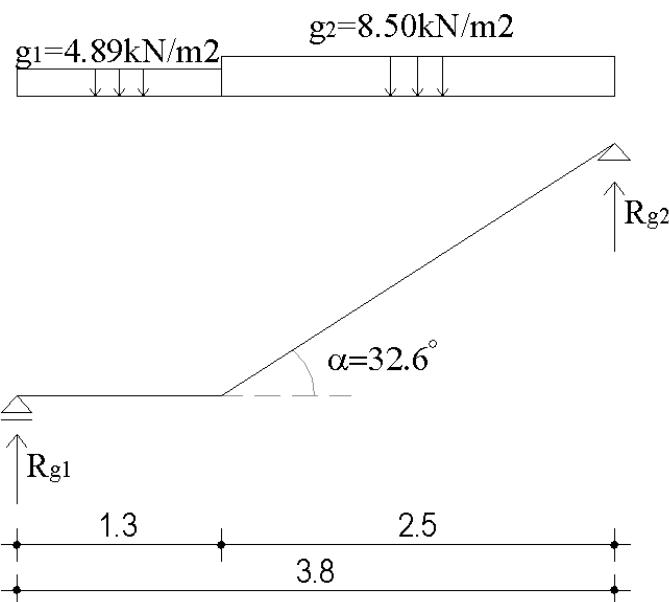
2.3. Povremeno opterećenje

- korisno opterećenje

$$p = 3.0 \text{ kN/m}^2$$

3. Statički uticaji

3.1. Statički uticaji od stalnog opterećenja:

$$\sum V = 0 \Rightarrow R_{g1} + R_{g2} = g_1 \cdot 1.3 + g_2 \cdot 2.5 \Rightarrow R_{g2} = 15.3 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

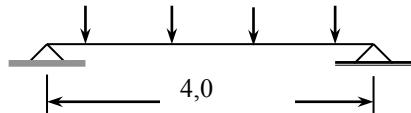
$$\sum M_2 = 0 \Rightarrow R_{g1} \cdot 3.8 - 4.89 \cdot 1.3 \cdot 3.15 - 8.50 \cdot 2.5 \cdot \frac{2.5}{2} = 0 \Rightarrow R_{g1} = 12.3 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

3.2. Statički uticaji od povremenog opterećenja:

$$R_p = \frac{p \cdot l}{2} = \frac{3 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2} \cdot 3.8 \text{m}}{2} = 5.7 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

POS G 104

1. Statički sistem

Dimenzijs grede: 38/40cm

Usvajanje visine poprečnog presjeka grede:

$$\min d = \frac{l_o}{10} \div \frac{l_o}{12} = \frac{400}{10} \div \frac{400}{12} = 40.0\text{cm} \div 33.3\text{cm} \Rightarrow \text{Usvojeno } d = 40\text{cm}$$

2. Analiza opterećenja

2.1 Stalno opterećenje

- sopstvena težina grede	$0.38 \cdot 0.4 \cdot 25 = 3.8 \text{ kN/m}$
- od POS 110	8.2 kN/m
- od POS 104	$\frac{4.52 \cdot 1.9}{2} = 4.3 \text{ kN/m}$
<hr/>	
	g = 16.3 kN/m

2.2 Povremeno opterećenje

- od POS 110	7.6 kN/m
- od POS 104	$\frac{2.5 \cdot 1.9}{2} = 2.4 \text{ kN/m}$
<hr/>	
	p = 10.0 kN/m

3. Statički uticaji - reakcije

3.1. Statički uticaji – reakcije od stalnog opterećenja:

$$R_g = \frac{16.3 \cdot 4.0}{2} = 32.6 \text{ kN}$$

3.2. Statički uticaji – reakcije od povremenog opterećenja:

$$R_p = \frac{10.0 \cdot 4.0}{2} = 20.0 \text{ kN}$$

- **Modul elastičnosti $E=K_E \cdot f_k = 1000 \cdot f_k$**

marka maltera: M5

marka opeke: M10

$$f_k = K \cdot f_B^{0,70} \cdot f_m^{0,30}$$

f_k – karakteristična čvrstoća zida na pritisak

f_B – normalizovana srednja vrijednost čvrstoće na pritisak elementa za zidanje u N/mm²

f_k – čvrstoća maltera na pritisak u N/mm²

EN 1996-1-1, 3.1.1 tabela 3.1 – GEOMETRIJSKI ZAHTJEVI ZA GRUPE ELEMENATA

PUNA OPEKA – GRUPA 1

- Zapremina svih šupljina (% bruto zapremine) ≤ 25
- Za sve materijale

ŠUPLJA OPEKA – GRUPA 2

- Elementi sa vertikalnim šupljinama,
- Zapremina svih šupljina (% bruto zapremine) > 25; ≤ 55
- Materijal: GLINA

EN 1996-1-1, 3.6.2.1 tabela 3.3 – VRIJEDNOST ZA K

Za punu opeku grupe 1 i malter opšte namjenje:

K=0,55

Za šuplju opeku grupe 2 i malter opšte namjene:

K=0,45

$$f_k = 0,45 \cdot 10^{0,70} \cdot 5^{0,30} = 3,66 \text{ MPa}$$

$$E = 1000 \cdot 3,66 = 3660 \text{ MPa}$$

- **Modul smicanja**

$$G = 40\% E = 0,4 E = 1464 \text{ MPa}$$

Tabela 3.3: Vrednosti za K

Element za zidanje		Malter opšte namene	Tankoslojni malter (debljina spojnice 0,5-3,0 mm)	Lakoagregatni malter, zapreminske mase	
				600 ≤ \square_d ≤ 800 kg/m³	800 ≤ \square_d ≤ 1300 kg/m³
Glina	Grupa 1	0,55	0,75	0,30	0,40
	Grupa 2	0,45	0,70	0,25	0,30
	Grupa 3	0,35	0,50	0,20	0,25
	Grupa 4	0,35	0,35	0,20	0,25
Kalcijum silikat	Grupa 1	0,55	0,80	‡	‡
	Grupa 2	0,45	0,65	‡	‡
Beton	Grupa 1	0,55	0,80	0,45	0,45
	Grupa 2	0,45	0,65	0,45	0,45
	Grupa 3	0,40	0,50	‡	‡
	Grupa 4	0,35	‡	‡	‡
Autoklavirani aenrani beton	Grupa 1	0,55	0,80	0,45	0,45
Veštački kamen	Grupa 1	0,45	0,75	‡	‡
Obrađeni prirodni kamen	Grupa 1	0,45	‡	‡	‡

Tabela 3.1: Geometrijski zahtevi za grupe elemenata za zidanje

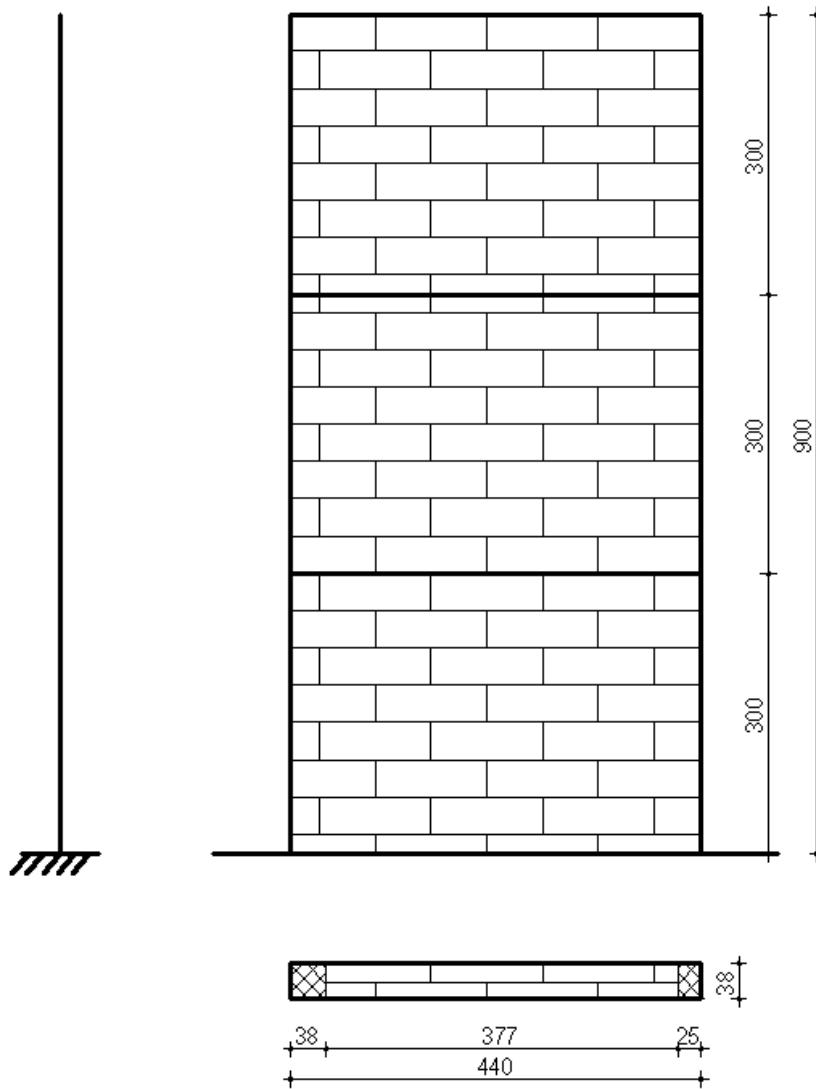
	Materijali i ograničenja za elemenate za zidanje					
	Grupa 1 (svi materijali)	Materijal	Grupa 2		Grupa 3	Grupa 4
			Vertikalne šupljine		Horizontalne šupljine	
Zapremina svih šupljina (% bruto zapremine)	≤ 25	glina	$> 25; \leq 55$	$\geq 25; \leq 70$	$\geq 25; \leq 70$	
		kalcijum silikat	$> 25; \leq 55$	ne koristi se	ne koristi se	
		beton ^b	$> 25; \leq 60$	$\geq 25; \leq 70$	$\geq 25; \leq 50$	
Zapremina pojedinačne šupljine (% bruto zapremine)	$\leq 12,5$	glina	svaka od pojedinačnih šupljina ≤ 2 ; šupljine za manipulaciju (ručke) $\leq 12,5$	svaka od pojedinačnih šupljina ≤ 2 ; šupljine za manipulaciju (ručke) $\leq 12,5$	svaka od pojedinačnih šupljina ≤ 30	
		kalcijum silikat	svaka od pojedinačnih šupljina ≤ 15 ; šupljine za manipulaciju (ručke) ≤ 30	ne koristi se	ne koristi se	
		beton ^b	svaka od pojedinačnih šupljina ≤ 30 ; šupljine za manipulaciju (ručke) ≤ 30	svaka od pojedinačnih šupljina ≤ 30 ; šupljine za manipulaciju (ručke) ≤ 30	svaka od pojedinačnih šupljina ≤ 25	
Deklarisane vrednosti debljine pregrada i omotača (mm)	Nema zahteva		pregrada	omotač	pregrada	omotač
		glina	≥ 5	≥ 8	≥ 3	≥ 6
		kalcijum silikat	≥ 5	≥ 10	ne koristi se	
		beton ^b	≥ 15	≥ 18	≥ 15	≥ 15
Deklarisane vrednosti kombinovanih debljina* pregrada i omotača (% ukupne širine)	Nema zahteva	glina	≥ 16		≥ 12	
		kalcijum silikat	≥ 20		ne koristi se	
		beton ^b	≥ 18		≥ 15	

* Kombinovana debljina je ukupna debljina pregrada i omotača, merena horizontalno u relevantnom pravcu. Provera je zamišljena kao kvalifikacioni test i potrebno ju je ponoviti jedino u slučaju bitnih promena dimenzija elemenata za zidanje.

^b U slučaju konusnih ili čelijskih šupljina, treba koristiti srednju vrednost debljine pregrada i omotača.

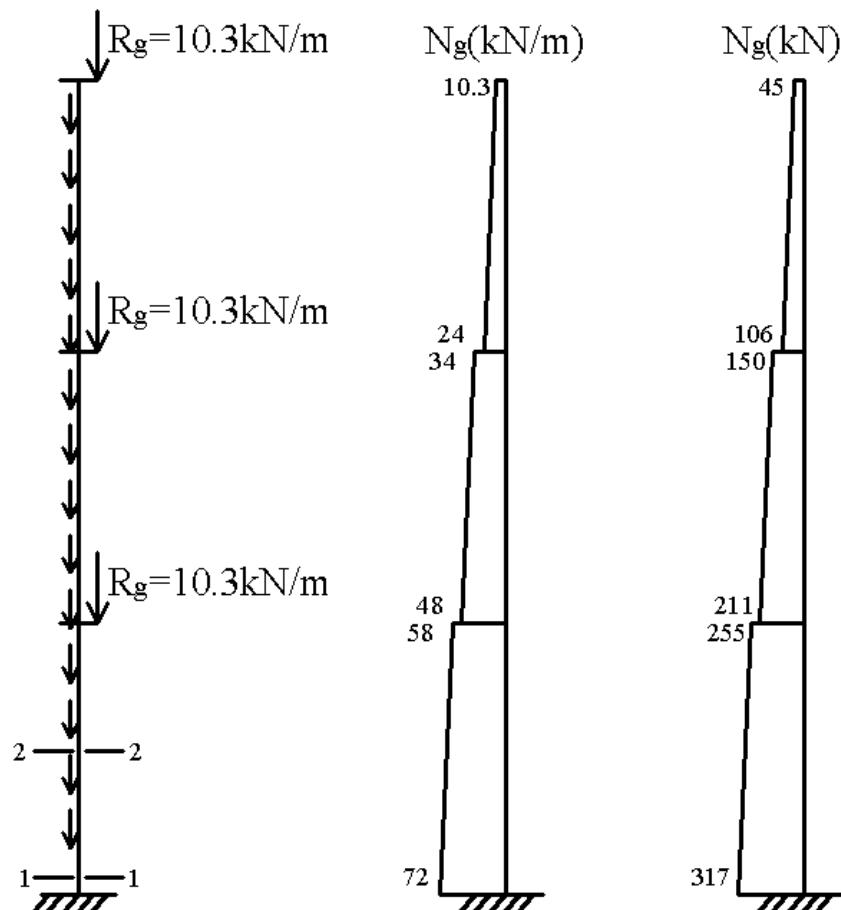
PRORAČUN ZIDA Z10

Izgled zida Z10, karakteristični poprečni presjek i statički sistem prikazani su na slici.

- STATIČKI UTICAJI U ZIDU Z10

- Statički uticaji od stalnog opterećenja

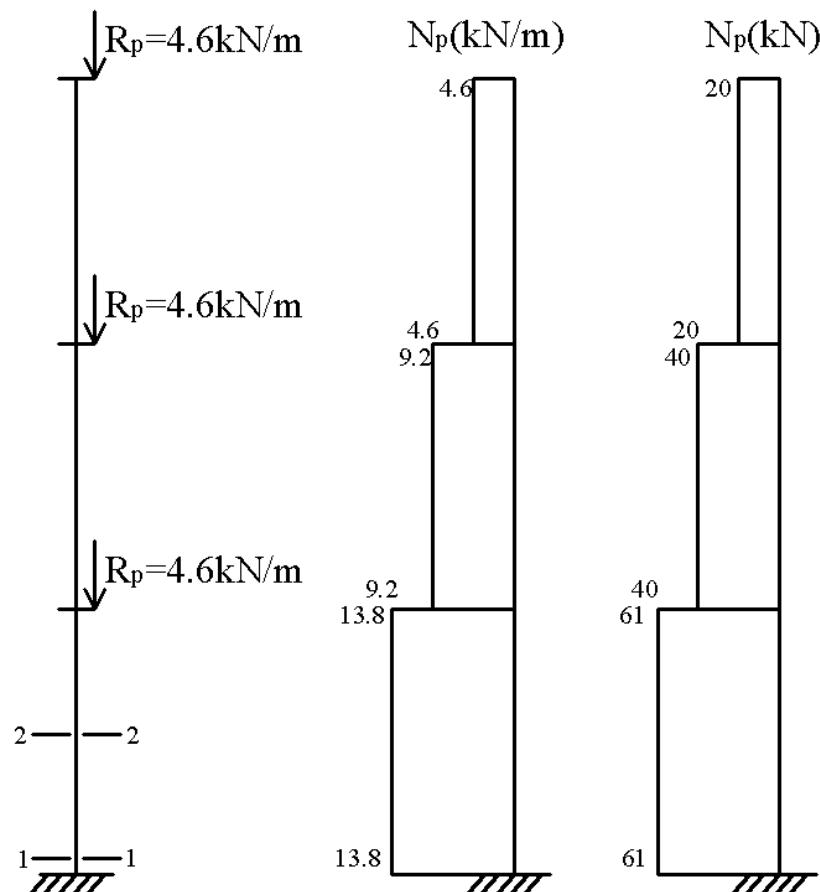

Presjek 1-1:

$$R_g = R_g(\text{POS101}) + R_g(\text{POS102}) = 5.8 + 4.5 = 10.3 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

$$N_g = 3 \cdot R_g \cdot l_z + g_{st} \cdot l_z \cdot H_z = 3 \cdot 10.3 \cdot 4.4 + 0.38 \cdot 12 \cdot 4.4 \cdot 9 = 317 \text{ kN}$$

- Statički uticaji od korisnog opterećenja

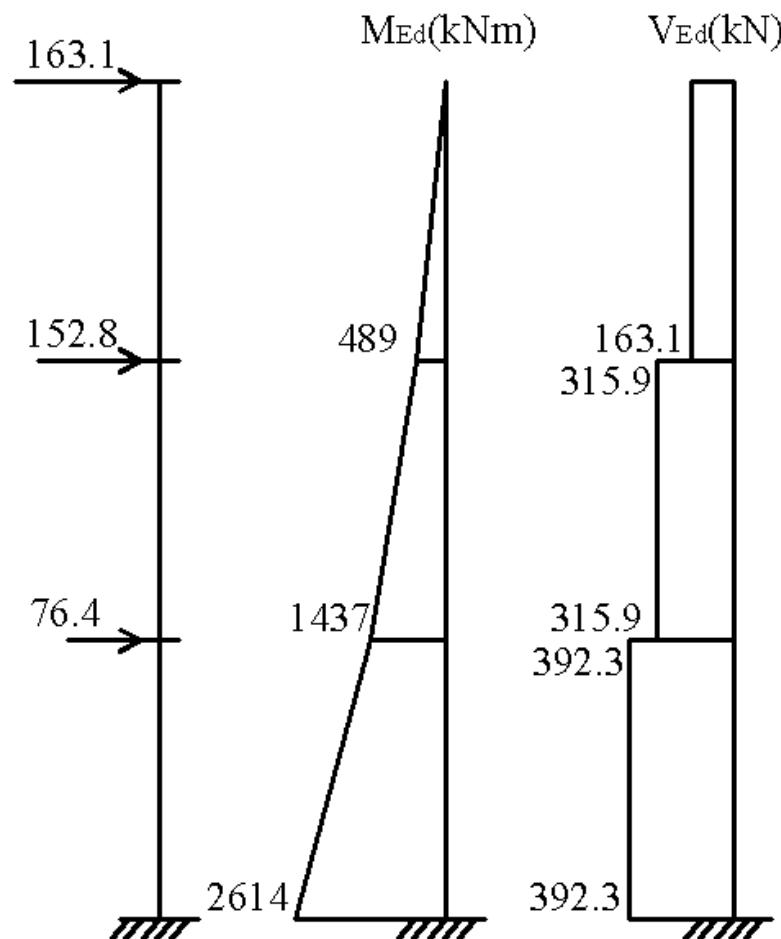

Presjek 1-1:

$$R_p = R_p(\text{POS101}) + R_p(\text{POS102}) = 2.6 + 2.0 = 4.6 \frac{\text{kN}}{\text{m}}$$

$$N_p = 3 \cdot R_p \cdot l_z = 3 \cdot 4.6 \cdot 4.4 = 60.7 \text{kN}$$

- Statički uticaji od seizmičkih sila (momenat Ms i smičuća sila Vs)

Ukupna seizmička sila koju prihvata zid Z10 iznosi $F_{bx,Z10} = 163.1 + 152.8 + 76.4 = 392.3 \text{ kN}$.

- **Karakteristike upotrebljenog materijala**

- Marka opeke M10

Normalizovana srednja vrijednost čvrstoće na pritisak giter opeke: $f_b = 1 \times 10 = 10 \text{ MPa}$

Visina ¹⁾ zidnog elementa(mm)	Najmanja horizontalna dimenzija zidnog elementa (mm)				
	50	100	150	200	≥ 250
40	0,80	0,70	-	-	-
50	0,85	0,75	0,70	-	-
65	0,95	0,85	0,75	0,70	0,65
100	1,15	1,00	0,90	0,80	0,75
150	1,30	1,20	1,10	1,00	0,95
200	1,45	1,35	1,25	1,15	1,10
≥ 250	1,55	1,45	1,35	1,25	1,15

¹⁾ Visina uzorka nakon pripreme površine.

- Marka maltera M5

Čvrstoća na pritisak maltera: $f_m = 5 \text{ MPa}$

Karakteristična čvrstoća zidarije na pritisak f_k se određuje na sledeći način (EN 1996-1-1:2005 3.6.1.2(2)):

$$f_k = K \cdot f_b^{0.70} \cdot f_m^{0.30}$$

K – konstanta prema tabeli 3.3. iz EN 1996-1-1.

K=0,45 za giter opeku koja spada u grupu 2 i malter opšte namjene. (Grupa 2: vertikalne šupljine >25 i <55)

$$f_k = K \cdot f_b^{0.70} \cdot f_m^{0.30} = 0,45 \cdot 10^{0.70} \cdot 5^{0.30} = 3,66 \text{ MPa}$$

Modul elastičnosti zidarije E se određuje na sledeći način (EN 1996-1-1:2005 3.7.2(2)):

$$E = 1000 \cdot f_k = 1000 \cdot 3,66 = 3660 \text{ MPa}$$

Modul elastičnosti betona E se određuje na sledeći način (EN 1992-1-1:2017 3.1.3(Tabela 3.1)): $E = 31 \text{ GPa} = 31000 \text{ MPa}$ za C25/30

Parcijalni koeficijent za materijal:

Tabela 2.1N: Parcijalni koeficijenti za materijale za granična stanja nosivosti

Proračunske situacije	γ_c za beton	γ_s za čelik za armaturu	γ_s za čelik za prethodno naprezanje
Stalne i prolazne	1,5	1,15	1,15
Incidentne	1,2	1,0	1,0

Napomena: Numeričke vrednosti koje odgovaraju simbolu γ_m mogu se naći u Nacionalnom aneksu. Preporučene vrednosti, date kao klase koje se mogu odnositi na kontrolu izvođenja (videti takođe Aneks A) u skladu sa nacionalnim izborom, date su u tabeli ove napomene.

Materijal		γ_m				
		Klasa				
		1	2	3	4	5
A	Zid izведен sa:					
A	Elementima kategorije I i malterom projektovanih svojstava ^a	1,5	1,7	2,0	2,2	2,5
B	Elementima kategorije I i malterom projektovanog sastava ^b	1,7	2,0	2,2	2,5	2,7
C	Elementima kategorije II i bilo kojim malterom ^{a, b, e}	2,0	2,2	2,5	2,7	3,0
D	Usidrenim čelikom za armiranje	1,7	2,0	2,2	2,5	2,7
E	Čelikom za armiranje i čelikom za prethodno naprezanje	1,15				
F	Pomoćnim komponentama ^{c, d}	1,7	2,0	2,2	2,5	2,7
G	Natprozornicima i nadvratnicima u skladu sa EN 845-2	1,5 - 2,5				

^a Zahtevi za maltere projektovanih svojstava dati su u EN 998-2 i EN 1996-2.
^b Zahtevi za maltere projektovanog sastava dati su u EN 998-2 i EN 1996-2.
^c Deklarisane vrednosti su srednje vrednosti.
^d Pretpostavlja se da su vodonepropusne zaštite obuhvaćene vrednošću γ_m zida.
^e Kada koeficijent varijacije za elemente kategorije II nije veći od 25 %.

Parcijalni koeficijent sigurnosti za materijal γ_m (EN 1996-1-1:2005 2.4.3(1)P):

Usvojeno: $\gamma_m = 2.5$.

Za seizmičku (incidentnu) proračunsku situaciju koristi se parcijalni koeficijent sigurnosti $\frac{2}{3} \cdot \gamma_m = \frac{2}{3} \cdot 2.5 = 1.67$, ali ne manje od 1.5.

○ KONTROLA NAPONA PRITISKA U ZIDU

Pri graničnom stanju nosivosti, proračunska vrijednost vertikalnog opterećenja koje djeluje na zid, N_{Ed} , mora da bude manja ili jednaka proračunskoj vrijednosti nosivosti zida na pritisak, N_{Rd} , tako da je:

$$N_{Ed} \leq N_{Rd}$$

Proračunska vrijednost nosivosti jednostrukog zida na pritisak data je kao:

$$N_{Rd} = \Phi \cdot A \cdot f_d$$

gdje je:

Φ - koeficijent izvijanja

A - površina poprečnog presjeka zida

f_d - proračunska vrijednost čvrstoće zida na pritisak

$$N_{Ed} = 1.35 \cdot N_g + 1.5 \cdot N_p = 1.35 \cdot 317 + 1.5 \cdot 60.7 = 519 \text{ kN}$$

Određivanje koeficijenta izvijanja kojim se uzima u obzir vitkost i ekscentričnost EN 1996-1-1:2005 6.1.2.2.

1/ Vrijednost koeficijenta izvijanja F_i pri vrhu i pri dnu zida se određuje na sledeći način:

$$\Phi_i = 1 - 2 \cdot \frac{e_i}{t}$$

$$e_i = \frac{M_{id}}{N_{id}} + e_{he} + e_{init} \geq 0.05t$$

gdje je:

e_i - ekscentricitet pri vrhu ili dnu zida

M_{id} - proračunska vrijednost momenta savijanja pri vrhu ili dnu zida, koji je rezultat ekscentričnosti vertikalnog opterećenja od međuspratne konstrukcije na njenom osloncu, koja se sračunava u skladu sa Aneksom C EN 1996-1-1:2005

N_{id} - proračunska vrijednost vertikalnog opterećenja pri vrhu ili dnu zida

e_{he} - ekscentricitet pri vrhu ili dnu zida usled djelovanja horizontalnih opterećenja, npr od vjetra, ako postoji, $e_{he} = 0$

$$e_{init} - početni ekscentricitet, e_{init} = \frac{h_{ef}}{450}, h_{ef} = \rho_n \cdot h$$

t - debljina zida

$$M_1 = \frac{\frac{n_1 E_1 I_1}{h_1}}{\frac{n_1 E_1 I_1}{h_1} + \frac{n_2 E_2 I_2}{h_2} + \frac{n_3 E_3 I_3}{h_3} + \frac{n_4 E_4 I_4}{h_4}} \left[\frac{w_3 I_3^2}{4(n_3 - 1)} - \frac{w_4 I_4^2}{4(n_4 - 1)} \right], \quad (\text{C.1})$$

l₃ l₄

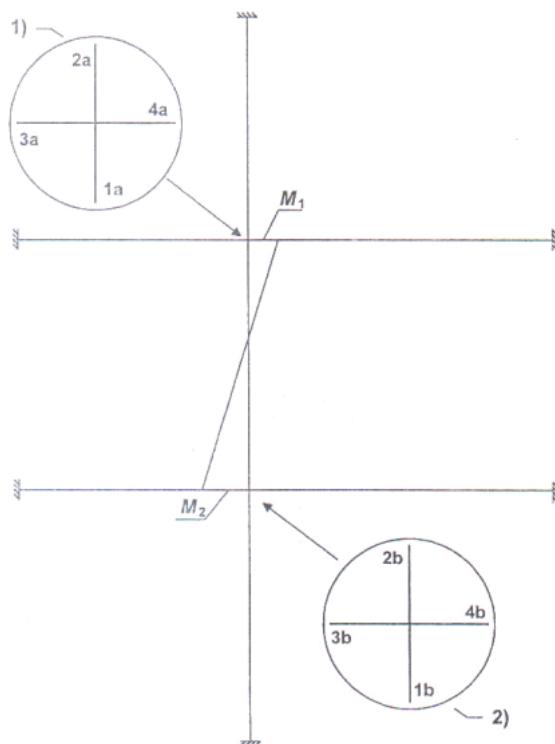
gde je:

- n_i koeficijent krutosti elementa i , $i = 1, 2, 3$ ili 4 , koji se može uzeti da je jednak 4 za elemente uklještene na obe strane, a ako to nije slučaj, uzeti da je jednak 3;
- E_i modul elastičnosti elementa i , $i = 1, 2, 3$ ili 4 .

Napomena: Uobičajeno će biti dovoljno tačno da se vrednost E usvoji kao 1000 f_k za sve elemente za zidanje.

- I_i moment inercije preseka elementa i , $i = 1, 2, 3$ ili 4 (u slučaju dvoslojnog zida sa šupljinom, kada je samo jedan sloj noseći, I_i treba odrediti kao moment inercije samo nosećeg sloja);
- h_1 čista visina elementa 1;
- h_2 čista visina elementa 2;
- l_3 čist raspon elementa 3;
- l_4 čist raspon elementa 4;
- w_3 proračunska vrednost jednako podeljenog opterećenja na elementu 3, uz primenu parcijalnih koeficijenata sigurnosti prema EN 1990, za nepovoljan uticaj;
- w_4 proračunska vrednost jednako podeljenog opterećenja na elementu 4, uz primenu parcijalnih koeficijenata sigurnosti prema EN 1990, za nepovoljan uticaj.

Određivanje M_{id} proračunske vrijednosti momenta savijanja pri vrhu ili dnu zida u skladu sa Aneksom C EN 1996-1-1:2005

Legenda:

- 1) ram a
- 2) ram b

Napomena: Moment M_1 je određen iz rama a, a moment M_2 iz rama b.

Slika C.1: Pojednostavljeni model rama

Indeksi: 1,2 se odnose na zid; 3,4 se odnose na ab ploču

$$n_1 = n_2 = n_3 = n_4 = 4; \quad E_1 = E_2 = 3660 \text{ MPa}; \quad E_3 = E_4 = 31000 \text{ MPa}$$

$$h_1 = h_2 = 3.0 \text{ m}; \quad l_3 = 6.1 \text{ m}; \quad l_4 = 4.3 \text{ m}$$

$$I_1 = I_2 = \frac{0.38 \cdot 4.4^3}{12} = 2.697 \text{ m}^4; \quad I_3 = I_4 = \frac{1.0 \cdot 0.12^3}{12} = 1.44 \cdot 10^{-4} \text{ m}^4$$

$$\frac{4 \cdot 2.697 \cdot 3660}{3}$$

$$M_{1d} = M_{2d} = \frac{\frac{3}{4 \cdot 2.697 \cdot 3660} \cdot 2 + \frac{4 \cdot 1.44 \cdot 10^{-4} \cdot 31000}{6.1} + \frac{4 \cdot 1.44 \cdot 10^{-4} \cdot 31000}{4.3}}{\left[\frac{9.1 \cdot 6.1^2}{4 \cdot (4-1)} - \frac{9.1 \cdot 4.3^2}{4 \cdot (4-1)} \right]} = 7.1 \text{ kNm}$$

$$e_i = \frac{M_{id}}{N_{id}} + e_{init} = \frac{7.1}{519} + \frac{h_{ef}}{450} = 0.0136 + \frac{0.60 \cdot 3.0}{450} = 0.0136m + 0.004m = 0.0176m$$

$$\leq 0.05 \cdot t = 0.05 \cdot 0.38 = 0.019m \Rightarrow e_i = 0.019m$$

$$h_{ef} = \rho_4 \cdot h; \quad \rho_4 = \frac{1}{1 + \left[\frac{\rho_2 \cdot h}{L} \right]^2} \cdot \rho_2 \text{ kada je } h \leq 1.15 \cdot L$$

$$h_{ef} = 0.6 \cdot 3 = 1.8m; \quad \rho_4 = \frac{1}{1 + \left[\frac{\rho_2 \cdot h}{L} \right]^2} \cdot \rho_2 = \frac{1}{1 + \left[\frac{0.75 \cdot 3}{4.4} \right]^2} \cdot 0.75 = 0.60$$

kada je $h = 3.0m \leq 1.15 \cdot L = 5.1m$

$$\Phi_i = 1 - 2 \cdot \frac{e_i}{t} = 1 - 2 \cdot \frac{0.019}{0.38} = 0.9$$

$$A = t \cdot L = 38 \cdot 440 = 16720 \text{ cm}^2$$

$$f_d = \frac{f_k}{\gamma_m} = \frac{3.66}{2.5} = 1.46 \text{ MPa} = 0.146 \frac{\text{kN}}{\text{cm}^2}$$

$$N_{Rd} = \Phi \cdot A \cdot f_d = 0.9 \cdot 16720 \cdot 0.146 = 2197 \text{ kN}$$

Za kontrolu napona pritiska u zidu mjerodavna je kombinacija uticaja od stalnog opterećenja i korisnog opterećenja sa odgovarajućim koeficijentima sigurnosti:

$$N_{Ed} = 1.35 \cdot N_g + 1.5 \cdot N_p$$

Za presjek 1-1

$$N_{Ed} = 1.35 \cdot N_g + 1.5 \cdot N_p = 1.35 \cdot 317 + 1.5 \cdot 60.7 = 519 \text{ kN}$$

$$N_{Rd} = 2197 \text{ kN} > N_{Ed} = 519 \text{ kN} \Rightarrow \text{Kontrola na pritisak na krajevima zida je zadovoljena.}$$

○ KONTROLA NA SMICANJE U ZIDU

Pri graničnom stanju nosivosti, proračunska vrijednost smičućeg opterećenja koje djeluje na zid uokviren serklažima, V_{Ed} , mora da bude manja ili jednaka proračunskoj vrijednosti nosivosti zida uokvirenog serklažima na smicanje, V_{Rd} , tako da je:

$$V_{Ed} \leq V_{Rd}$$

Proračunska vrijednost nosivosti na smicanje zida uokvirenog serklažima V_{Rd} dobija se kao zbir nosivosti na smicanje zida i betona serklaža:

$$V_{Rd} = V_{Rd,zid} + V_{Rd,c}$$

Proračunska vrijednost nosivosti na smicanje zida uokvirenog serklažima $V_{Rd,zid}$ određuje se prema EN 1996-1-1:2005 6.2(2) odnosno kao I za slučaj nearmiranih zidova i to:

$$V_{Rd,zid} = f_{vd} \cdot t \cdot L_c$$

Gdje je:

f_{vd} - proračunska vrijednost čvrstoće zida na smicanje (EN 1996-1-1:2005 3.6.2(3))

t - debljina zida

L_c - dužina pritisnutog dijela zida.

$$f_{vd} = \frac{f_{vk}}{\gamma_m}$$

$$f_{vk} = f_{vko} + 0.4 \cdot \sigma_d \leq 0.065 \cdot f_b$$

Vrijednost početne čvrstoće zida na smicanje za giter opeku i malter klase M5:

$$f_{vko} = 0.2 \text{ MPa} \text{ tabela 3.4 EN 1996-1-1:2005 3.6.2(6)}$$

Vrijednost napona pritiska upravnog na ravan smicanja u zidu, u nivou koji se razmatra:

$$\sigma_d = \frac{N_{Ed,zid}}{A_{zid}}$$

Za kontrolu na smicanje zida mjerodavna je kombinacija uticaja od stalnog, korisnog i seizmičkog opterećenja sa odgovarajućim koeficijentima sigurnosti:

$$V_{Ed} = 1.0 \cdot V_g + 0.3 \cdot V_p + 1.0 \cdot V_s$$

$$N_{Ed} = 1.0 \cdot N_g + 0.3 \cdot N_p + 1.0 \cdot N_s$$

Presjek 1-1:

$$V_{Ed} = 1.0 \cdot V_g + 0.3 \cdot V_p + 1.0 \cdot V_s = 1.0 \cdot 392 = 392 \text{ kN}$$

$$N_{Ed} = 1.0 \cdot N_g + 0.3 \cdot N_p + 1.0 \cdot N_s = 1.0 \cdot 317 + 0.3 \cdot 60.7 = 335 \text{ kN}$$

$$N_{Ed,zid} = N_{Ed} \cdot \frac{E_{zid} \cdot A_{zid}}{E_{zid} \cdot A_{zid} + E_{serkl} \cdot (A_{serklVSI} + A_{serklVS2})} = 335 \cdot \frac{3660 \cdot 1.4326}{3660 \cdot 1.4326 + 31000 \cdot (0.1444 + 0.095)} = 139 \text{kN}$$

$$N_{Ed,serklVSI} = N_{Ed} \cdot \frac{E_{serkl} \cdot A_{serklVSI}}{E_{zid} \cdot A_{zid} + E_{serkl} \cdot (A_{serklVSI} + A_{serklVS2})} = 335 \cdot \frac{31000 \cdot 0.1444}{3660 \cdot 1.4326 + 31000 \cdot (0.1444 + 0.095)} = 118 \text{kN}$$

$$N_{Ed,serklVS2} = N_{Ed} \cdot \frac{E_{serkl} \cdot A_{serklVS2}}{E_{zid} \cdot A_{zid} + E_{serkl} \cdot (A_{serklVSI} + A_{serklVS2})} = 335 \cdot \frac{31000 \cdot 0.095}{3660 \cdot 1.4326 + 31000 \cdot (0.1444 + 0.095)} = 78 \text{kN}$$

Za presjek 1-1:

$$\sigma_d = \frac{N_{Ed,zid}}{A_{zid}} = \frac{139}{0.38 \cdot 3.77} = 97 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2} = 0.097 \text{ MPa}$$

$$f_{vk} = f_{vko} + 0.4 \cdot \sigma_d = 0.2 + 0.4 \cdot 0.097 = 0.24 \text{ MPa} \leq 0.065 \cdot f_b = 0.065 \cdot 10 = 0.65 \text{ MPa}$$

$$f_{vd} = \frac{f_{vk}}{\gamma_m} = \frac{0.24}{1.67} = 0.14 \text{ MPa}$$

Dužina pritisnutog dijela zida uz pretpostavku linearne raspodjele napona pritiska u zidu iznosi Lc=2.4m

$$L_c = \frac{L}{2} \cdot [1 + L \cdot N_{sd}/6 \cdot M_{sd}] = \frac{4.4}{2} \cdot [1 + 4.4 \cdot 335/6 \cdot 2614] = 2.4 \text{ m} \leq L$$

$$V_{Rd,zid} = 0.14 \cdot 10^3 \cdot 0.38 \cdot 2.4 = 128 \text{ kN}$$

Proračunska vrijednost nosivosti na smicanje vertikalnih serklaža $V_{Rd,c}$ određuje se prema EN 1992-1-1:2004 6.2.2(1) i to:

$$V_{Rd,c} = \left[C_{Rd,c} \cdot k \cdot \left(100 \cdot \rho \cdot f_{ck} \right)^{1/3} + k_1 \cdot \sigma_{cp} \right] \cdot b_w \cdot d$$

$$\text{sa minimalnom vrijednošću } V_{Rd,c} = (v_{min} + k_1 \cdot \sigma_{cp}) \cdot b_w \cdot d$$

Gdje je:

$$k = 1 + \sqrt{\frac{200}{d}} \leq 2.0 \quad \text{sa } d \text{ (staticka visina) u [mm]}$$

$$\rho_l = \frac{A_{sl}}{b_w \cdot d} \leq 0.02 - \text{procenat armiranja zategnutom armaturom}$$

$$\sigma_{cp} = \frac{N_{Ed}}{A_c} \leq 0.2 \cdot f_{cd} \text{ u [MPa]}$$

$$v_{min} = 0.035 \cdot k^{3/2} \cdot f_{ck}^{1/2}$$

$$k_1 = 0.15$$

$$C_{Rd,c} = \frac{0.18}{\gamma_c}$$

$$C25/30 \Rightarrow f_{ck} = 25 \text{ MPa} \Rightarrow f_{cd} = \frac{f_{ck}}{\gamma_m} = \frac{25}{1.2} = 20.83 \text{ MPa}$$

Za VS1

$$k = 1 + \sqrt{\frac{200}{350}} = 1.76 \leq 2.0 \quad d = 38 - 3 = 35 \text{ cm}$$

$$\min A_s = 1\% \cdot A_{VS1} = 0.01 \cdot 38 \cdot 38 = 14.4 \text{ cm}^2 \geq 3 \text{ cm}^2 \Rightarrow \text{Usvaja se 8Rf16.}$$

$$\rho_l = \frac{A_{sl}}{b_w \cdot d} = \frac{16.089}{38 \cdot 35} = 0.012 \leq 0.02$$

$$\sigma_{cp} = \frac{N_{Ed,serkl,VS1}}{A_{serkl,VS1}} = \frac{118}{0.38 \cdot 0.38} = 817 \frac{\text{kN}}{\text{m}^2} = 0.82 \text{ MPa} \leq 0.2 \cdot 20.83 = 4.2 \text{ MPa}$$

$$v_{min} = 0.035 \cdot k^{3/2} \cdot f_{ck}^{1/2} = 0.035 \cdot 1.76^{3/2} \cdot 25^{1/2} = 0.41 \text{ MPa}$$

$$C_{Rd,c} = \frac{0.18}{\gamma_c} = \frac{0.18}{1.2} = 0.15$$

$$V_{Rd,c} = \left[0.15 \cdot 1.76 \cdot (100 \cdot 0.012 \cdot 25)^{1/3} + 0.15 \cdot \sigma_{cp} \right] \cdot 380 \cdot 350 = 125.4 \text{ kN}$$

$$\min V_{Rd,c} = (v_{min} + k_1 \cdot \sigma_{cp}) \cdot b_w \cdot d = (0.41 + 0.15 \cdot 0.82) \cdot 380 \cdot 350 = 71 \text{ kN}$$

Za VS2

$$k = 1 + \sqrt{\frac{200}{220}} = 1.95 \leq 2.0 \quad d = 25 - 3 = 22 \text{ cm}$$

$$\min A_s = 1\% \cdot A_{VS2} = 0.01 \cdot 38 \cdot 25 = 9.5 \text{ cm}^2 \geq 3 \text{ cm}^2 \Rightarrow \text{Usvaja se 5R} \blacklozenge 16$$

$$\rho_l = \frac{A_{sl}}{b_w \cdot d} = \frac{10.05}{38 \cdot 22} = 0.012 \leq 0.02$$

$$\sigma_{cp} = \frac{N_{Ed,serkl,VS2}}{A_{serkl,VS2}} = \frac{78}{0.38 \cdot 0.25} = 821 \frac{kN}{m^2} = 0.82 MPa \leq 0.2 \cdot 20.83 = 4.2 MPa$$

$$v_{min} = 0.035 \cdot k^{3/2} \cdot f_{ck}^{1/2} = 0.035 \cdot 1.95^{3/2} \cdot 25^{1/2} = 0.48 MPa$$

$$C_{Rd,c} = \frac{0.18}{\gamma_c} = \frac{0.18}{1.2} = 0.15$$

$$V_{Rd,c} = \left[0.15 \cdot 1.95 \cdot (100 \cdot 0.012 \cdot 25)^{1/3} + 0.15 \cdot 0.82 \right] \cdot 380 \cdot 220 = 86.2 kN$$

$$\min V_{Rd,c} = (v_{min} + k_l \cdot \sigma_{cp}) \cdot b_w \cdot d = (0.48 + 0.15 \cdot 0.82) \cdot 380 \cdot 220 = 50 kN$$

$$V_{Rd} = V_{Rd,zid} + V_{Rd,c} = 128 + 125.4 + 86.2 = 339.6 kN$$

$$V_{Ed} = 392 > V_{Rd} = 339.6 kN$$

Kontrola na smicanje u zidu nije zadovoljena. Potrebno je povećati debljinu zida. Usvaja se debljina zida $d=51\text{cm}$.

Za debljinu zida $d=51\text{cm}$ ponavlja se proračun i dobija se:

$$V_{Rd} = V_{Rd,zid} + V_{Rd,c} = 168 + 160 + 108.4 = 436.4 kN$$

$$V_{Ed} = 392 \leq V_{Rd} = 436.4 kN$$

Kontrola na smicanje u zidu debljine $d=51\text{cm}$ je zadovoljena.

Usvaja se minimalna armatura u vertikalnim serklažima:

$$VS1 \Rightarrow \min A_s = 1\% \cdot A_{VS1} = 0.01 \cdot 51 \cdot 38 = 19.3 \text{cm}^2 \geq 3 \text{cm}^2 \Rightarrow \text{Usvaja se } 10R\phi 16.$$

$$VS2 \Rightarrow \min A_s = 1\% \cdot A_{VS2} = 0.01 \cdot 51 \cdot 25 = 12.7 \text{cm}^2 \geq 3 \text{cm}^2 \Rightarrow \text{Usvaja se } 6R\phi 16.$$

○ KONTROLA NA SAVIJANJE ZIDA

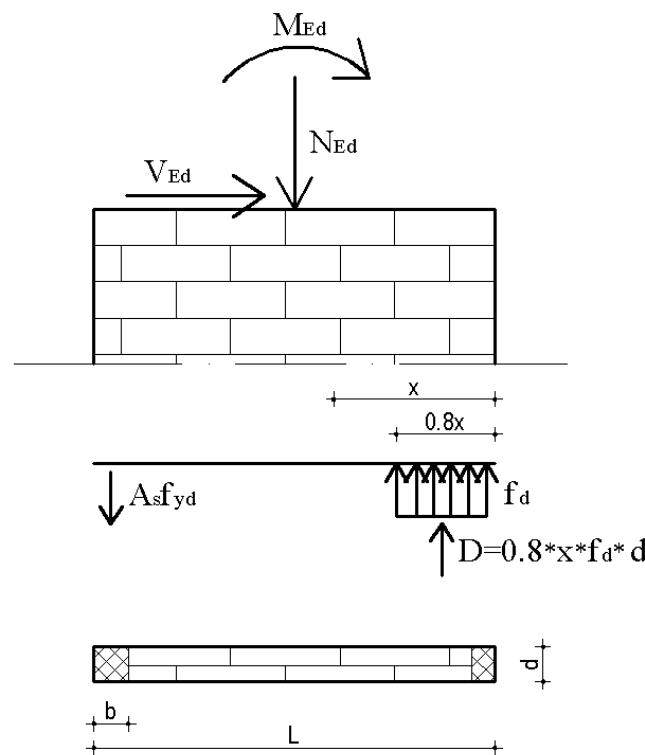
Pri graničnom stanju nosivosti, proračunska vrijednost momenta savijanja koji djeluje na zid uokviren serklažima, M_{Ed} , mora da bude manja ili jednaka proračunskoj vrijednosti momenta nosivosti zida uokvirenog serklažima, M_{Rd} , tako da je:

$$M_{Ed} \leq M_{Rd}$$

Proračunska vrijednost momenta nosivosti M_{Rd} data je izrazom:

$$M_{Rd} = A_s \cdot f_{yd} \cdot \left(\frac{L - d_s}{2} \right) + 0.8 \cdot x \cdot d_z \cdot f_d \cdot \left(\frac{L}{2} - 0.4 \cdot x \right)$$

Položaj neutralne ose x određuje se iz ravnoteže sila:

$$A_s \cdot f_{yd} + N_{Ed} - 0.8 \cdot x \cdot d_z \cdot f_d = 0$$

Za kontrolu na savijanje zida mjerodavna je kombinacija uticaja od stalnog, korisnog i seizmičkog opterećenja sa odgovarajućim koeficijentima sigurnosti:

$$M_{Ed} = 1.0 \cdot M_g + 0.3 \cdot M_p + 1.0 \cdot M_s$$

Presjek 1-1:

$$M_{Ed} = 1.0 \cdot M_s = 1.0 \cdot 2614 = 2614 \text{ kNm}$$

$$N_{Ed} = 1.0 \cdot N_g + 0.3 \cdot N_p + 1.0 \cdot N_s = 1.0 \cdot 317 + 0.3 \cdot 60.7 = 335 \text{ kN}$$

Provjera vertikalne armature u serklažu VS1:

Položaj neutralne ose x:

$$f_d = \frac{f_k}{\gamma_m} = \frac{3.66}{2.5} = 1.46 \text{ MPa} = 0.146 \frac{\text{kN}}{\text{cm}^2}$$

$$10 \cdot 2.01 \cdot \frac{40.0}{1.0} + 335 - 0.8 \cdot x \cdot 51 \cdot 0.146 = 0, \quad x = 190.5 \text{ cm}$$

Proračunska vrijednost momenta nosivosti M_{Rd} :

$$\begin{aligned} M_{Rd} &= A_s \cdot f_{yd} \cdot \left(\frac{L - d_s}{2} \right) + 0.8 \cdot x \cdot d_z \cdot f_d \cdot \left(\frac{L}{2} - 0.4 \cdot x \right) = \\ &= 10 \cdot 2.01 \cdot 40 \cdot \left(\frac{4.4 - 0.38}{2} \right) + 0.8 \cdot 190.5 \cdot 51 \cdot 0.146 \cdot \left(\frac{4.4}{2} - 0.4 \cdot 1.905 \right) = 3240 \text{ kNm} \end{aligned}$$

$$M_{Ed} = 2614 \text{ kNm} \leq M_{Rd} = 3240 \text{ kNm}$$

Usvojena minimalna armatura u vertikalnom serklažu VS1 zadovoljava.

Provjera vertikalne armature u serklažu VS2:

Položaj neutralne ose x:

$$6 \cdot 2.01 \cdot \frac{40.0}{1.0} + 335 - 0.8 \cdot x \cdot 51 \cdot 0.146 = 0, \quad x = 136.8 \text{ cm}$$

Proračunska vrijednost momenta nosivosti M_{Rd} :

$$\begin{aligned} M_{Rd} &= A_s \cdot f_{yd} \cdot \left(\frac{L - d_s}{2} \right) + 0.8 \cdot x \cdot d_z \cdot f_d \cdot \left(\frac{L}{2} - 0.4 \cdot x \right) = \\ &= 6 \cdot 2.01 \cdot 40 \cdot \left(\frac{4.4 - 0.25}{2} \right) + 0.8 \cdot 136.8 \cdot 51 \cdot 0.146 \cdot \left(\frac{4.4}{2} - 0.4 \cdot 1.368 \right) = 2744 \text{ kNm} \end{aligned}$$

$$M_{Ed} = 2614 \text{ kNm} \leq M_{Rd} = 2744 \text{ kNm}$$

Usvojena minimalna armatura u vertikalnom serklažu VS2 zadovoljava.